Kiermasz Bożonarodzeniowy wraca na Mały Rynek. Święta wśród krakowskich tradycji i rękodzieła

2026-11-23

Ręcznie zdobione bańki, krakowskie szopki i prezenty prosto z pracowni, kupowane bezpośrednio od ich autorów. Od 30 listopada do 3 stycznia 2027 r. Mały Rynek ponownie stanie się miejscem świątecznych spotkań. Na 64 stoiskach drugiej edycji Kiermaszu Bożonarodzeniowego na Małym Rynku znajdą się ozdoby i upominki od twórców, rzemieślników i rękodzielników, a program uzupełnią koncerty kolęd, rodzinne warsztaty i rozbudowane iluminacje. Wstęp będzie wolny, a wszystkie koncerty i warsztaty bezpłatne.

Świąteczne ozdoby i prezenty prosto z pracowni

Podstawą oferty pozostaną rękodzieło i rzemiosło artystyczne. W drewnianych chatach i kramach znajdą się między innymi ręcznie zdobione bombki, nazywane w Krakowie bańkami, inne ozdoby choinkowe, szopki, ceramika użytkowa i dekoracyjna, szkło, wyroby z drewna, biżuteria, koronki, świece oraz autorska grafika. Tradycyjnym technikom towarzyszyć będzie współczesne wzornictwo. Ważne miejsce zajmą niewielkie pracownie, rodzinne warsztaty i twórcy rozwijający własne pomysły na przedmioty codziennego użytku, dekoracje oraz upominki. Ofertę uzupełnią świąteczne przysmaki, wypieki i gorące napoje. Przy doborze wystawców organizator targów, firma Imago, zwraca uwagę na jakość wykonania, autorstwo i pochodzenie wyrobów oraz sposób ich prezentacji. Odwiedzający będą mogli zapytać twórców o wykorzystane materiały, znaczenie wzoru czy historię pracowni.

Krakowski charakter, od bram po świąteczne detale

Własna identyfikacja wizualna i spójny wystrój podkreślą związek kiermaszu z Krakowem. Stylizowane wieże Kościoła Mariackiego, rozety i geometryczne ornamenty pojawią się w oprawie sceny, bram i oznakowania. Głęboka czerwień, zieleń i kremowe akcenty połączą motywy tradycyjnego wzornictwa ze współczesną grafiką. W świątecznej aranżacji zaplanowano choinkę o wysokości ponad dziesięciu metrów, ozdobioną bańkami i świetlistymi gwiazdami. Nad alejkami zawisną girlandy, a przy chatach i kramach pojawią się drzewka w donicach. Zieleń, drewniana zabudowa i ciepłe białe oświetlenie stworzą oprawę zimowych spacerów i spotkań. Wśród iluminacji znajdą się również rozświetlona bombka z siedziskiem oraz złota rama z kokardą i świątecznymi życzeniami, przy których będzie można zrobić pamiątkowe zdjęcia.

Rabat z Kartą Krakowską

Organizatorzy przygotowali również specjalną ofertę dla mieszkańców Krakowa. Posiadacze Karty Krakowskiej otrzymają 40 proc. rabatu na stoiskach gastronomicznych i spożywczych, w tym potrawy, napoje bezalkoholowe, wyroby piekarniczo-cukiernicze oraz produkty regionalne przeznaczone do spożycia. Jest to podniesienie wysokości zniżki w porównaniu z poprzednim rokiem z 25 proc. na 40 proc.

Więcej miejsc do świętowania

Mieszkańcy i goście Krakowa ponownie będą mogli odwiedzić kiermasz na Małym Rynku, który ma inną skalę i atmosferę niż wydarzenie organizowane na Rynku Głównym. To kameralny plac, bezpośrednie rozmowy z twórcami i program związany z lokalnymi tradycjami. Podobny model funkcjonuje w wielu miastach Austrii i Niemiec, gdzie obok dużych, centralnych jarmarków organizowane są mniejsze kiermasze na placach i dziedzińcach. Różnią się one skalą, ofertą i nastrojem, często podkreślając miejscowe tradycje.

Rzemieślniczy i kupiecki Kraków

Przez stulecia rzemieślnicy i kupcy współtworzyli gospodarkę, obyczaje i tożsamość Krakowa. Miasto korzystało z prawa składu, które zobowiązywało przejezdnych kupców do wystawiania towarów na sprzedaż w Krakowie, a cechy rzemieślnicze strzegły jakości wyrobów i kształciły uczniów oraz czeladników. Targi, kramy i jarmarki należały do stałego rytmu życia miasta. Były miejscami wymiany towarów, spotkań i poznawania tradycji przywożonych przez przyjezdnych. Ten związek handlu z kulturą pozostaje ważną częścią krakowskiego dziedzictwa.

Od średniowiecza Mały Rynek pełnił rolę pomocniczego targu dla Rynku Głównego. Handlowano tu przede wszystkim mięsem i rybami, a wokół miejskich jatek skupiało się życie cechu rzeźników, jednego z najstarszych w Krakowie. Od XVIII wieku plac nazywano wręcz Rynkiem Rzeźniczym. W 1818 roku jatki przeniesiono na plac Szczepański, a Mały Rynek zamienił się w targ owocowo-warzywny. Przy placu stoi kościół św. Barbary. Już na początku XV wieku powstało przy nim Bractwo Literackie, nazywane też Kupieckim, które skupiało między innymi kupców.

Kiermasz na Małym Rynku nawiązuje do tych tradycji, tworząc przestrzeń bezpośredniego spotkania twórcy z odbiorcą. Sprzedaż prac bezpośrednio odwiedzającym pomaga rzemieślnikom utrzymywać pracownie, rozwijać umiejętności i przekazywać je następcom. Rozmowy, pokazy i warsztaty pozwalają z kolei odwiedzającym poznawać wiedzę oraz doświadczenie stojące za gotowym przedmiotem.

Szopkarstwo blisko ludzi

Szczególne miejsce w tegorocznej edycji zajmie szopkarstwo krakowskie. W 2018 roku, jako pierwszy polski wpis, trafiło ono na Listę reprezentatywną niematerialnego dziedzictwa kulturowego ludzkości UNESCO. Łączy znajomość miejskiej architektury, umiejętności rękodzielnicze i wyobraźnię kolejnych pokoleń twórców. IMAGO od wielu lat wspiera tę tradycję jako partner Konkursu Szopek Krakowskich. Ta tradycja wyrosła z rzemiosła. W XIX wieku szopki budowali murarze i cieśle z krakowskich przedmieść, dla których zimowy przestój na budowach był okazją do dodatkowego zarobku. W okresie świąt chodzili z nimi po domach, a umiejętności przekazywali w rodzinach. Do dziś szopkarstwo często przechodzi z pokolenia na pokolenie, a w Krakowie mówi się o szopkarskich rodach.

Już podczas pierwszej edycji kiermaszu na Małym Rynku działało stoisko, na którym szopkarze, w tym najmłodsi twórcy, mogli wystawiać i sprzedawać swoje prace. Odwiedzający poznawali autorów, rozmawiali o ich warsztacie i kupowali szopki do własnych domów. Dla młodych szopkarzy była to

okazja do pokazania umiejętności szerszej publiczności i zdobywania doświadczenia w kontakcie z odbiorcami. W tym roku spotkania i prezentacje pozwolą przyjrzeć się szopkarstwu z bliska.

– Szopka potrafi zatrzymać przy sobie dzieci i dorosłych. Kiedy można porozmawiać z jej autorem i dowiedzieć się, jak powstawała, ta tradycja staje się znacznie bliższa. Dlatego staramy się, żeby na kiermaszu nie zabrakło szopkarzy, a najmłodsi też mogli pokazywać i sprzedawać swoje prace. Zainteresowanie odwiedzających zachęca ich do dalszego tworzenia, a szopki trafiają do kolejnych domów – podkreśla Michał Czerski, który także zasiada w jury konkursu.

Miejsce spotkań i wspólnego przygotowania do świąt

Program kulturalno-edukacyjny, przygotowywany we współpracy z Fundacją Imago Polska Sztuka i Rękodzieło, obejmie koncerty kolęd i pastorałek, pokazy pracy rzemieślników oraz rodzinne warsztaty związane z rękodziełem i bożonarodzeniowymi zwyczajami. Udział we wszystkich koncertach i warsztatach będzie bezpłatny.

Przygotowania do wydarzenia prowadzone są we współpracy z Urzędem Miasta Krakowa i służbami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo, a ochrona i monitoring kiermaszu zostaną zorganizowane zgodnie z poczynionymi ustaleniami.

Pełny program kulturalno-edukacyjny wraz z harmonogramem koncertów, warsztatów i spotkań oraz pozostałe ważne informacje dla odwiedzających zostaną przedstawione w najbliższych dniach.

Godziny otwarcia:

- od niedzieli do czwartku: godz. 10.00–22.00 piątek i sobota: godz. 10.00–23.00
- Część stoisk twórców, rękodzielników i rzemieślników może kończyć pracę wcześniej, jednak nie przed godziną 20.00. W Wigilię, w pierwszy dzień świąt Bożego Narodzenia i w Nowy Rok niektóre stoiska mogą zostać otwarte później lub zamknięte wcześniej.

Informacje o wydarzeniu: **imagokrakow.pl**